

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie określenia szczegółowych warunków ustalania technicznej możliwości i opłacalności zastosowania ciepłomierzy, podzielników kosztów ogrzewania oraz wodomierzy do pomiaru ciepłej wody użytkowej, szczególne warunki wyboru metody rozliczania kosztów zakupu ciepła oraz zakres informacji zawartych w indywidualnych rozliczeniach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Jacek Ozdoba, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Piotr Sprzączak - Dyrektor Departamentu Ciepłownictwa piotr.sprzaczak@klimat.gov.pl</p> <p>Radosław Tabak - Naczelnik Wydziału Kogeneracji i Ciepłownictwa, Departament Ciepłownictwa radoslaw.tabak@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>01.07.2021</p> <p>Źródło:</p> <p>Upoważnienie ustawowe- na podstawie delegacji zawartej w art. 45d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac</p> <p>639</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Uzasadniona opinia Komisji Europejskiej wystosowana na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dotycząca nieprawidłowego stosowania oraz nieprawidłowej transpozycji dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (naruszenie nr 2018/2345) dotyczyła m. in. nieprawidłowej transpozycji art. 9 ust. 3 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej stwierdzającej, że: „Komisja nie zgadza się z twierdzeniem polskich władz, że wyżej wymienione przepisy prawidłowo transponują wymogi określone w art. 9 ust. 3 dyrektywy 2012/27/UE w odniesieniu do istniejących budynków” oraz „W rzeczywistości przepisy krajowe przewidują opomiarowanie tylko w budynkach budowanych lub remontowanych, co wyklucza bardzo istotny segment. Ponadto prawo krajowe nie przewiduje obowiązku instalowania podzielników kosztów ciepła, w przypadku gdy można uznać, że instalacja indywidualnych urządzeń pomiarowych nie jest technicznie wykonalna lub opłacalna, zgodnie z wymogami dyrektywy (...).”

W związku z powyższą opinią Komisji Europejskiej ustawą z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz.868), w ustawie – Prawo energetyczne wprowadzono zmiany w zakresie przedmiotowej opinii dotyczące art. 5 ust. 6c, art. 45a oraz wprowadzono nowe przepisy art. 45c i 45d. Art. 45d ust. 1 stanowi, iż „Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczególne warunki ustalania technicznej możliwości i opłacalności zastosowania urządzeń, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2;
- 2) szczególne warunki wyboru metody, o której mowa w art. 45a ust. 9;
- 3) zakres informacji, o których mowa w art. 45c, zawartych w indywidualnych rozliczeniach.”.

W celu wypełnienia powyższej normy, należy przygotować projekt i wydać przedmiotowe rozporządzenie.

Dodatkowo, w związku z licznymi pismami obywateli kierowanymi do Ministra Klimatu i Środowiska dotyczącymi nieprawidłowości oraz braku przejrzystości w rozliczeniach kosztów ciepła w budynkach wielolokalowych, niezbędne jest ujednoczenie metod dotyczących przedmiotowych rozliczeń oraz wykluczenie sytuacji związanych z nieprawidłowymi obciążeniami lokatorów, którzy za dostarczaną energię ciepłą rozliczani są na podstawie wskazań podzielników kosztów zakupu ciepła. Ze względu na licznie zgłaszane nieprawidłowości, niezbędne jest także unormowanie zakresu informacji przekazywanych do indywidualnych rozliczeń.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie określenia szczegółowych warunków ustalania technicznej możliwości i opłacalności zastosowania ciepłomierzy, podzielników kosztów ogrzewania oraz wodomierzy do pomiaru ciepłej wody użytkowej, szczególne warunki wyboru metody rozliczania kosztów zakupu ciepła oraz zakres informacji

zawartych w indywidualnych rozliczeniach spełnia wymogi art. 45d ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, tj. zostało wzięte pod uwagę:

- „1) sposób doprowadzenia ciepła do budynku i do lokali, efektywność energetyczną budynku oraz efektywność kosztową zastosowania urządzeń, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2;
- 2) promowanie energooszczędnych zachowań, zapewnienie ustalania opłat za zakupione ciepło w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz uwzględnienie współczynników wyrównawczych zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikających z położenia lokalu w bryle budynku;
- 3) zakres informacji niezbędnych do dokonania indywidualnych rozliczeń oraz zapewnienia czytelności danych.”.

Ponadto w ramach rozporządzenia planowane jest:

- 1) określenie warunków technicznych umożliwiające zamontowanie ciepłomierzy, podzielników kosztów zakupu ciepła, wodomierzy do pomiaru ciepłej wody użytkowej oraz kryteria opłacalności montażu tych urządzeń;
- 2) określenie metod możliwych do stosowania przy rozliczaniu kosztów ciepła, wskazując, w jakich okolicznościach należy stosować poszczególne metody;
- 3) wskazanie zakresu informacji, jaki powinien być uwzględniony przy rozliczeniach oraz przy przekazywaniu możliwych do uzyskania informacji o zużyciu ciepła.

Projekt rozporządzenia powinien spowodować urealnienie potrzeby i korzyści zastosowania urządzeń służących do rozliczeń kosztów zakupu ciepła pomiędzy mieszkańcami budynków wielolokalowych. Celem wskazania metod właściwych do rozliczeń kosztów zakupu ciepła jest wyeliminowanie nieprawidłowych sytuacji, w których lokatorzy są obciążani kosztami ciepła, którego dostarczenie do ich lokali przekracza możliwości zamontowanych w nich grzejników.

Określenie listy informacji związanych z rozliczeniami kosztów zakupu ciepła, którą powinni otrzymywać lokatorzy, ma spowodować impuls do racjonalnego korzystania z ciepła i ograniczyć brak transparentności rachunków.

Projekt stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego. Nie jest możliwe osiągnięcie celów projektu za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Źródło: [Adamski M., Myszkowska A. (2018). Rozliczanie kosztów ogrzewania na przykładzie wybranego mieszkania. *Budownictwo i Inżynieria Środowiska*, 9/2018, 7-14]:

- 1) Metoda wyznaczania indywidualnych kosztów ogrzewania stosowana w Niemczech:

Przyjmuje się, że udziały kosztów rozliczanych na powierzchnię mieszkań i na podzielniki, najczęściej jest to stosunek 50/50%, przy czym nie stosuje się współczynników wyrównawczych dotyczących usytuowania lokali w bryle budynku. Zamiast tego stosowany jest rachunek wyrównawczy sumy wskazań podzielników kosztów do wskazań ciepłomierza centralnego ogrzewania. Opiera się on na właściwościach elektronicznych podzielników kosztów (1 jednostka odczytana z podzielnika kosztów najczęściej odpowiada wartości 0,9-1,1 kWh). W przypadku braku dokładnych danych technicznych do rozliczeń przyjmuje się, że 1 jednostka odczytana z podzielnika kosztów ogrzewania odpowiada 1 kWh. Szczegóły rachunku wyrównawczego sumy wskazań podzielników kosztów do wskazań ciepłomierza centralnego ogrzewania oraz kryteria celowości stosowania rachunku wyrównawczego zawarte są w niemieckiej normie VDI2077.

- 2) Metoda wyznaczania indywidualnych kosztów ogrzewania stosowana w Austrii:

Również najczęściej przyjmuje się, że udziały kosztów rozliczanych na powierzchnię mieszkań i na podzielniki, wynoszą 50/50%. Uwzględnia się jednak współczynniki związane z położeniem mieszkania w bryle budynku, a także wyznacza się ciepło tracone w pionach wyznaczane na drodze obliczeń i sumuje ze wskazaniem podzielników kosztów. Do obliczeń, należy wskazania podzielników kosztów ciepła przeliczyć na jednostki ciepła, na przykład kilowatogodziny (kWh). Przyjmuje się zwykle, że 1 jednostka odczytana z podzielnika kosztów ogrzewania odpowiada 1 kWh dla ogółu spotykanych podzielników kosztów i grzejników.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Właściciele oraz zarządcy budynków	Nieznana jest dokładna liczba podmiotów w tej	Brak danych.	Projekt rozporządzenia w sposób szczegółowy określi

wielolokalowych, odpowiedzialni za rozliczanie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu ciepła.	grupie.		warunki techniczne umożliwiające zamontowanie ciepłomierzy, warunki techniczne umożliwiające zamontowanie podzielników kosztów oraz kryteria opłacalności montażu tych urządzeń. W projekcie rozporządzenia szczegółowo opisano metody możliwe do stosowania przy rozliczaniu kosztów ciepła, wskazując, w jakich okolicznościach należy stosować poszczególne metody. W projekcie rozporządzenia wskazano zakres informacji, jaki powinien być uwzględniony przy rozliczeniach oraz przy przekazywaniu możliwych do uzyskania informacji o zużyciu ciepła.
Dysponenci (mieszkańcy oraz użytkownicy) lokali mieszkalnych oraz użytkowych, niebędący odbiorcami w rozumieniu definicji art. 3 pkt 13 ustawy – Prawo energetyczne.	Według stanu na 31 grudnia 2019 r. zasoby mieszkaniowe zlokalizowane na terenie Polski liczyły 14,8 mln mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej 1 101,4 mln m ² .	Publikacja Głównego Urzędu Statystycznego- „Gospodarka mieszkaniowa w 2019 r.”	Projekt rozporządzenia określając warunki techniczne i ekonomiczne montażu ciepłomierzy i podzielników kosztów, powinien spowodować urealnienie potrzeby i korzyści zastosowania tych urządzeń. Wskazując metodę właściwą do rozliczeń kosztów zakupu ciepła projekt rozporządzenia ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowych sytuacji, w których lokatorzy są obciążani kosztami ciepła, którego dostarczenie do ich lokali przekracza możliwości grzejników – z jednej strony, oraz uniknięcie sytuacji, w których opłaty są zaniżone ze względu na całkowity brak pracy grzejników, co jest rekompensowane przenikalnością przegród budowlanych i obciążaniem kosztami dostawy ciepła sąsiednich mieszkańców. Określenie właściwych informacji, które powinni otrzymywać lokatorzy, ma spowodować impuls do racjonalnego korzystania z ciepła i ograniczyć brak transparentności rachunków.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, późn. zm).

Projekt zmian rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych otrzymują:

- 1) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie;
- 2) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
- 3) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
- 4) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 6) Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii;
- 7) Polska Agencja Inwestycji i Handlu;
- 8) Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP;
- 9) Polskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości;
- 10) Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych;
- 11) Stowarzyszenie Na Rzecz Praw Członków Wspólnot Mieszkaniowych.

Projekt rozporządzenia nie wymaga opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż nie reguluje kwestii będących w obszarze działania samorządu terytorialnego.

Projekt rozporządzenia nie wymaga opiniowania przez Radę Dialogu Społecznego oraz reprezentatywne organizacje związków zawodowych oraz reprezentatywne organizacje pracodawców, ponieważ nie reguluje kwestii będących w obszarze ich działania.

Projekt rozporządzenia nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz dokonania uzgodnienia z innymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostaną zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Nie dotyczy
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Planowany projekt rozporządzenia nie będzie wpływał na sektor finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich	0	0	0	0	0	0	0

(w mln zł, ceny stałe z r.)	przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wpływ na właścicieli oraz zarządców budynków wielolokalowych - określenie warunków technicznych umożliwiających zamontowanie ciepłomierzy, podzielników kosztów ciepła, wodomierzy do pomiaru ciepłej wody użytkowej oraz kryteria opłacalności montażu tych urządzeń.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wpływ na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe: 1) urealnienie potrzeb i korzyści zastosowania urządzeń służących do rozliczeń kosztów zakupu ciepła pomiędzy mieszkańcami budynków wielolokalowych; 2) wyeliminowanie nieprawidłowości, w których lokatorzy są obciążani kosztami ciepła, którego dostarczenie do ich lokali przekracza możliwości zamontowanych w nich grzejników; 3) wytworzenie pośrednich zachęt do racjonalnego korzystania z ciepła poprzez ujednoczenie i transparentność otrzymywanych przez lokatorów rozliczeń zakupu ciepła. Brak bezpośredniego wpływu na osoby starsze oraz niepełnosprawne.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Określone w rozporządzeniu zasady kształtowania i kalkulacji rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło już funkcjonują, dlatego nie nastąpi zmiana obciążeń regulacyjnych.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów, które w bezpośredni sposób wpływałyby na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		

Omówienie wpływu	<p>Wprowadzenie planowanego rozporządzenia będzie miało wpływa na:</p> <ol style="list-style-type: none">1) poprawę efektywności energetycznej budynków, poprzez eliminację nieprawidłowości związanych z całkowitym brakiem pracy grzejników w wybranych lokalach w bryle budynku, co jest rekompensowane przenikalnością przegród budowlanych i obciążaniem kosztami dostawy ciepła sąsiednich mieszkańców;2) promowanie energooszczędnych zachowań lokatorów budynków wielolokalowych, poprzez zapewnienie ustalania opłat za zakupione ciepło w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz uwzględnienie współczynników wyrównawczych zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikających z położenia lokalu w bryle budynku.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jego ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja przedmiotowego rozporządzenia będzie polegać na monitorowaniu skutków jego wdrożenia, poprzez bieżącą ocenę opinii wpływających do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, wyrażanych przez właścicieli oraz zarządców budynków wielolokalowych, a także ocenę wpływających pism lub skarg lokatorów, dotyczących problemów w ramach rozliczeń kosztów zakupu ciepła oraz ewentualnych nieprawidłowości.

Ze względu na specyfikację wprowadzanych przez rozporządzenie zapisów oraz złożoność grupy docelowej w opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska, nie ma konieczności dokonywania dodatkowych badań ewaluacyjnych efektów projektowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak